

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. Nr 156.

50de Møde.

Måndagen den 22de April.

(Fortf.)

Dahl (fortsat): Desuden forekommer det mig, at saalange Arvefæsteafgiften ikke er afløselig, saa har den samme Banse- lighed ved sig som høie Skatter; den kan bevirke, at den Gaard, som Arvefæsteafgiften bestandig skal vedblive at hvile paa, maaskee end ogsaa under særdeles uheldige Conjuncturer kunde komme til at staae øde. Hvad der ogsaa forekommer mig at være en ubehagelig Omstændighed derved, er, at Arvefæstegaarde langt lettere ere udsatte for at gaae tilbage til at blive simple Fæstegaarde, ja for at gaae ind under Godset igjen, end en sædvanlig Selveiergaard. Naar en Selveiergaardmand ikke kan bestaae og svare til sin Prioritet, saa gaaer Gaarden ordentligviis over til en anden Selveierbonde, som saa kommer til at betale den, og det kan ikke fra Statens Side have den Bigtighed, om den ene Bonde besidder den eller den anden. Men, naar det er en Arvefæstegaard, som Arvefæsteren maa gaae fra, fordi han ikke kan svare Afgiften, saa vil Resultat lettelig blive det, at den gaaer over til den forrige Godseier eller den nuværende Afgiftseier, den nuværende Besidder af Herlig- hedsretten, og det er for ham en langt lettere Sag at overtage en saadan Gaard end for en Prioritetshaver; thi han har ordentligviis hele det Apparat, som hører til en saadan Gaards Bestyrelse, Forvalter, Inspecteur og hvad dertil videre hører. Jeg troer derfor, at Bondestanden i det Hele taget har ret god Grund til ikke at attraae Arvefæste. En anden Sag er det, at det undertiden kan vise sig anderledes, og at der da kan benyttes den Ret, som er erhvervet eller maatte erhverves ved Bevilling overensstemmende med de tidlige Resolutioner, som jeg har anført; derimod

kan der i det Væsentlige ikke være noget videre at erindre.

Efter det Lovforslag, som her foreligger, kan det vel ikke nægtes, at de senere Besiddere eller de til Besiddelsen Berettigede, Familien, kunne blive forurettede; men der er et andet Mlemed, som man ikke maa tabe af Sigte, og det er Selveiendoms- mens Fremme paa Landet. Det kommer alt- saa an paa at afvæie Bigtigheden af at fremme Selveiendom med Bigtigheden af at iagttage Familieiis Interesse. Jeg troer, at saaledes som Lovforslaget foreligger, vil det ordentlig- viis vise sig at være det rette Hensyn, der er taget til begge Parters Interesse. En høi Grad af Forurettelse vil vistnok i alt Fald ikke i Almindelighed kunne finde Sted, og jeg troer ogsaa, at man bør forudsætte, at Lehnbesid- deren og Besidderen af Fideicommisser ikke ville forurette Familien; man maa i saa Hens- seende stole en Deel paa deres Redelighed, det maa vistnok billigt erkendes. At skulle høre Familien eller Beslægtede, har sine store Ban- skeligheder, deels fordi det ofte ikke vil føre til no- get Resultat, og deels fordi det i mange Tilfælde vilde være umyndige Børn, der skulde høres; i saa Fald skulde Børgen altsaa høres paa deres Begne, men han vilde derved komme ind i overordentlig vanskelige Forhold, og det vilde komme an paa hans Person, hvorledes han vilde betragte Sagen. Tre Børnene noget over den aldeles umyndige Alder, vilde derved et høist ubehageligt Forhold kunne finde Sted mellem Faderen og den Søn, der f. Ex. er 19 Aar, i Forbindelse med de øvrig Sødfkende, naar denne skulde høres i Forening med sin Curator, — thi det maatte dog vel være Meningens, — og afgive sin Betænkning derom. Efter det Forhold, der maa forudsættes at finde Sted, naar Familiefor- holdet er godt, vil Erklæringen kun blive i Faveur af Faderen, og er derimod Familieforholdet ikke godt, saa vil Erklæringen heller ikke have no-